

Πανελλήνιος Θεολογικός Σύνδεσμος "ΚΑΙΡΟΣ"

Ελ. Βενιζέλου 59^Α, Τ.Κ. 15561 ΧΟΛΑΡΓΟΣ

Ιστοσελίδα: <http://www.kairosnet.gr>

Email: kairos.theologoi@gmail.com & kairosnet.gr@gmail.com

Αθήνα, 15-2-2023

Αριθμ. Πρωτ. 117

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΥΠΟΥ

Θέμα: Ανακοίνωση του «ΚΑΙΡΟΥ» για τις «ορθόδοξες», «δημοκρατικές» και «συνταγματικές» ύβρεις της Πανελλήνιας Ένωσης Θεολόγων

Για άλλη μία φορά η Πανελλήνια Ένωση Θεολόγων (ΠΕΘ) υπερέβη τα εσκαμμένα, δημοσιεύοντας ένα ακόμη «δελτίο τύπου»¹ με σκαιότατες ύβρεις, ανυπόστατες αιτιάσεις και συκοφαντικές κατηγορίες εναντίον του Πανελλήνιου Θεολογικού Συνδέσμου «ΚΑΙΡΟΣ» και των μελών του. Το συγκεκριμένο κείμενο δημοσιεύθηκε και διακινήθηκε (για ποιο σκοπό άραγε;) την παραμονή της υλοποίησης από τον «ΚΑΙΡΟ» επιστημονικής διημερίδας για το μάθημα των Θρησκευτικών (ΜτΘ), η οποία φαίνεται ότι θορύβησε το «αδελφό» σωματείο. Πάγια αρχή του Συνδέσμου μας είναι να μην απαντούμε σε αναφορές αυτού του ήθους και αυτού του επιπέδου, οι οποίες ακυρώνουν a priori κάθε ελπίδα διαλόγου και συνεννόησης. Ούτε τώρα σκοπεύουμε να ανοίξουμε τέτοιο διάλογο. Αφήνουμε την ΠΕΘ, τους συνεργάτες της και τις κορώνες τους περί ορθοδόξου φρονήματος και δημοκρατικότητας στην κρίση των θεολόγων εκπαιδευτικών και κάθε νουνεχούς αναγνώστη, επιφυλασσόμενοι παράλληλα, σε συλλογικό και προσωπικό επίπεδο, για την άσκηση κάθε νόμιμου δικαιώματός μας.

Από την άλλη πλευρά, λόγω του ότι το μάθημα των Θρησκευτικών βρίσκεται ξανά σε κρίσιμο σταυροδρόμι, σε εφαρμογή ακριβώς των αποφάσεων εκείνων του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ) για τις οποίες επαίρεται η Πανελλήνια Ένωση Θεολόγων, θεωρούμε επιβεβλημένες ορισμένες επισημάνσεις, με στόχο την ενημέρωση όλων όσοι και όσες αγωνιούν για το παρόν και το μέλλον της θρησκευτικής εκπαίδευσης στο δημόσιο σχολείο. Ο λόγος που προγραμματίσαμε και υλοποιήσαμε, άλλωστε, την προαναφερθείσα διημερίδα ήταν να συζητήσουμε τις προοπτικές του ΜτΘ μετά τις Αποφάσεις του ΣτΕ. Υπενθυμίζουμε ότι μετά τις Αποφάσεις του 2018 και του 2019², το ΣτΕ εξέδωσε μία ακόμη Απόφαση³ με την οποία ζητεί από την Πολιτεία να θεσπίσει ένα ισότιμο μάθημα συναφούς περιεχομένου για τους/τις μαθητές/τριες που απαλλάσσονται από το ΜτΘ. Ακολούθησε Γνωμοδότηση⁴ της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και στη συνέχεια νέα Υπουργική Απόφαση⁵ για το ζήτημα της χορήγησης απαλλαγής από το ΜτΘ, εναντίον της οποίας προσέφυγε στο ΣτΕ η Ένωση Αθέων. Η προσφυγή αυτή αναμένεται να

εκδικαστεί τον προσεχή Μάρτιο. Όλες αυτές οι εξελίξεις καταδεικνύουν την κρισιμότητα των ημερών και την επικαιρότητα του θέματος της προαναφερθείσας διημερίδας που οργάνωσε ο «ΚΑΙΡΟΣ».

Η προσπάθεια της ΠΕΘ να επαναφέρει τη συζήτηση στα καταργηθέντα Προγράμματα Σπουδών, τα οποία αναγνωρίζουμε ότι είχαν πολλά θετικά στοιχεία, χωρίς όμως να είναι «δημιουργήματα μελών του "Καιρού"», όπως ψευδώς ισχυρίζεται η ΠΕΘ, δεν θα την απαλλάξει από τις ευθύνες της για το σημερινό αδιέξοδο του μαθήματος των Θρησκευτικών. Είχαμε προειδοποιήσει σε όλους τους τόνους και με πολλαπλές ανακοινώσεις, καθώς και με άλλες δράσεις, ότι το διακύβευμα των δικαστικών προσφυγών στο ΣτΕ ήταν αυτή η ίδια η ύπαρξη του ΜτΘ στην εκπαίδευση, η ισότιμη συμμετοχή του στη ζώνη των υποχρεωτικών μαθημάτων και η τεκμηρίωση της παιδαγωγικής του ταυτότητας. Πέρα από τα θεολογικά και τα παιδαγωγικά επιχειρήματά μας για τον χαρακτήρα και το περιεχόμενο της θρησκευτικής εκπαίδευσης, επισημάναμε συχνά τον κίνδυνο για την προαιρετικοποίηση του ΜτΘ, τη συρρίκνωση και τελικά την υποβάθμισή του. Από τον αγώνα αυτόν, για την προάσπιση και την αναβάθμιση του ΜτΘ, η ΠΕΘ όχι μόνο απέιχε, λόγω άλλης θεώρησης των πραγμάτων, αλλά χρησιμοποίησε κάθε μέσο για να τον υποσκάψει, διαβάλλοντας τα μέλη και τις απόψεις μας, ώστε να προωθήσει και να επιβάλει τις θέσεις της. Τι να πρωτοθυμηθούμε; Τις υβριστικές επιθέσεις και τις προκλητικές συκοφαντίες εναντίον προσώπων και θεσμών; Την αίτηση τριτανακοπής εναντίον του σωματείου μας, στην οποία δικαιωθήκαμε δικαστικά; Τη σύμπραξη με θρησκευτικά σωματεία, εξωεκκλησιαστικούς και μη θεολογικούς παράγοντες που δεν έχουν σχέση με το ΜτΘ; Τις εμμονικές προσπάθειες για να πείσει γονείς και εκπαιδευτικούς να απέχουν από τη διδασκαλία εγκεκριμένου διδακτικού υλικού του ΜτΘ, εκφοβίζοντάς τους και προκαλώντας σύγχυση; Την προσφυγή στο ΣτΕ αξιοποιώντας τα επιχειρήματα των αθέων και των θρησκευτικών μειονοτήτων που για τους δικούς τους λόγους επιδιώκουν να αποκτήσουν το δικό τους μάθημα;

Τελικά, ποιο ήταν το αποτέλεσμα όλης αυτής της «δραστηριοποίησης»; Υποτίθεται ότι ο αγώνας της ΠΕΘ αποσκοπούσε στο να καταργηθούν τα «ανορθόδοξα» και «αντισυνταγματικά» Θρησκευτικά. Αυτόν τον στόχο διακήρυτταν με πολύ θόρυβο για μια ολόκληρη δεκαετία τα στελέχη της, αποκρύπτοντας όμως τον πραγματικό σκοπό, που είναι η «ομοσπονδοποίηση» του ΜτΘ, δηλαδή ο κατακερματισμός του ενιαίου μαθήματος σε παράλληλα μαθήματα, με βάση τη θρησκευτική ή και τη μη θρησκευτική δέσμευση των μαθητών/τριών. Υπέρ του κατακερματισμού αυτού, άλλωστε, επιχειρηματολόγησαν στο ΣτΕ, χρησιμοποιώντας μάλιστα επιχειρήματα όμοια με εκείνα της Ένωσης Αθέων. Είναι χαρακτηριστικό ότι τόσο η ΠΕΘ όσο και η Ένωση Αθέων προσέφυγαν στην ίδια περίοδο στο ΣτΕ διεκδικώντας ουσιαστικά το ίδιο πράγμα, δηλαδή την κατάργηση των Προγραμμάτων Σπουδών του 2017 και τη θέσπιση παράλληλων θρησκευτικών μαθημάτων, καθώς και ισότιμου συναφούς μαθήματος για τους απαλλασσόμενους. Το ΣτΕ, μάλιστα, συνεξέτασε τις δύο προσφυγές, θεωρώντας ότι είναι συναφείς και τελικά αποδέχθηκε το σκεπτικό της ΠΕΘ, όπως και της Ένωσης Αθέων, χαρακτηρίζοντας το ΜτΘ ως ομολογιακό, το οποίο διδάσκεται «αποκλειστικά» σε Ορθόδοξους μαθητές/τριες, ενώ κάλεσε την Πολιτεία να θεσπίσει ισότιμο συναφές μάθημα για τους απαλλασσόμενους, θεωρώντας ότι οι

μαθητές/τριες άλλων θρησκειών ή δογμάτων έχουν παρόμοιο δικαίωμα με τους Ορθόδοξους μαθητές/τριες. Μετά την έκδοση των Αποφάσεων οι προσφυγόντες άρχισαν να μιλούν ανοιχτά, πλέον, για το μοντέλο των παράλληλων θρησκευτικών μαθημάτων και ορισμένοι από αυτούς μίλησαν ακόμη και για την ανάληψη της ευθύνης λειτουργίας της σχολικής θρησκευτικής εκπαίδευσης από τις θρησκευτικές κοινότητες. Υπενθυμίζουμε ότι η ΠΕΘ έσπευσε να συγχαρεί το ΣτΕ⁶, μετά την τελευταία, αντίστοιχη με τις προηγούμενες, Απόφασή του⁷, η οποία επιβάλλει τη θέσπιση του ισότιμου μαθήματος για τους απαλλασσόμενους/ες και ανοίγει τον δρόμο για την εισαγωγή και άλλων θρησκευτικών μαθημάτων. Στην πρόσφατη διημερίδα του «ΚΑΙΡΟΥ» συμμετείχε στέλεχος της ΠΕΘ, ο οποίος σε παρέμβασή του υποστήριξε δημόσια το καταρρέον πλέον «γερμανικό μοντέλο» οργάνωσης της θρησκευτικής εκπαίδευσης. Τελικά, ποιος υποσκάπτει την υποχρεωτικότητα του ΜτΘ και προωθεί την προαιρετικοποίησή του; Ποιος επιδιώκει την ανατροπή του ενιαίου μέχρι σήμερα ΜτΘ προτείνοντας ξενόφερτα πρότυπα, τα οποία έχουν δοκιμαστεί επί δεκαετίες στην Ευρώπη στο πλαίσιο της πολυπολιτισμικότητας, με αφορμή και την αντιπαλότητα των Ομολογιών, και σήμερα αντιμετωπίζουν τεράστια αδιέξοδα; Ποιος είναι αυτός που με τη δράση του έφερε προ των θυρών της εκπαίδευσης την πολυ-θρησκειακή ή πολυ-ομολογιακή θρησκευτική εκπαίδευση;

Ο Πανελλήνιος Θεολογικός Σύνδεσμος «ΚΑΙΡΟΣ - για την αναβάθμιση της θρησκευτικής εκπαίδευσης» αγωνίστηκε, αγωνίζεται και θα συνεχίσει να αγωνίζεται για την αναβάθμιση του ΜτΘ που παραλάβαμε και όχι για την ανατροπή ή την εκθεμελίωσή του, στην οποία μας οδηγεί ο κατήφορος της πολιτικής της ΠΕΘ στα τελευταία χρόνια. Είμαστε σύλλογος εκπαιδευτικών, με έγνοια για το σχολείο και για το μάθημά μας, και χαιρόμαστε που η προσπάθειά μας έχει απήχηση πρωτίστως στον χώρο των εκπαιδευτικών. Σεμνυνόμαστε για το ότι στελέχη μας διακρίνονται στον στίβο της εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων και σε όλα τα πεδία τα οποία αφορούν στο ΜτΘ, από τη διδακτική εργασία στην τάξη μέχρι την επιστημονική έρευνα και το υποστηρικτικό εκπαιδευτικό έργο. Αντίθετα, θλιβόμαστε για το ότι οι δυσμενείς, με ευθύνη τρίτων, εξελίξεις δικαιώνουν τις θέσεις μας για το ΜτΘ και εκφράζουμε τον έντονο προβληματισμό μας για την περαιτέρω πορεία του. Στο πλαίσιο αυτό, σεβόμαστε αυτονόητα τις Αποφάσεις του ανώτατου ακυρωτικού δικαστηρίου, αλλά και διατηρούμε το δημοκρατικό μας δικαίωμα να εκφράζουμε τη γνώμη μας οραματιζόμενοι ένα καλύτερο μέλλον για το μάθημά μας.

ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Χρήστος Καρακόλης

Καθηγητής Ε.Κ.Π.Α.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Γεώργιος Στριλιγκάς

Σύμβουλος Εκπ/σης - ΠΕ01

¹ Δελτίο Τύπου ΠΕΘ, 26-01-2023.

² Αποφάσεις Ολομέλειας ΣτΕ 660/2018, 926/2018, 1749/2019 και 1750/2019.

³ Απόφαση Ολομέλειας ΣτΕ 1478/2022.

⁴ Γνωμοδότηση 2/2022 της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

⁵ Υ.Α. 106646/ΓΔ4/2-9-2022 (ΦΕΚ 4644 Β΄).

⁶ Δελτίο Τύπου ΠΕΘ, αριθμ. Πρωτ. 134/11-07-2022.

⁷ Απόφαση Ολομέλειας ΣτΕ 1478/2022.